

Conceptbesluit

Besluit van _____, houdende een wijziging van het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 tot verlaging van de vermogensinkomensbijtelling, aanpassing van de overgangstermijn voor de hoge eigen bijdrage en het introduceren van een abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van _____, kenmerk _____;

Gelet op de artikelen 3.2.5, eerste en tweede lid, van de Wet langdurige zorg en 2.1.4, vierde lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies _____, no. _____);

Gezien het nader rapport van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van _____, kenmerk _____;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Besluit langdurige zorg wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1.1 wordt na de omschrijving van het begrip "vermogen" een begripsomschrijving ingevoegd, luidende:

vermogensinkomensbijtelling: percentage van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, dan wel de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden als bedoeld in artikel 3.3.1.2a;

B

Na artikel 3.3.1.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3.3.1.2a

De vermogensinkomensbijtelling bedraagt 4%.

C

In artikel 3.3.1.7, tweede lid, wordt na "artikelen 3.3.1.2, eerste lid, onderdeel b," ingevoegd "3.3.1.2a,".

D

Artikel 3.3.2.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt "de eerste zes maanden" vervangen door "de eerste vier maanden".
- b. In onderdeel b wordt "periode van zes maanden" vervangen door "periode van vier maanden".
- c. In onderdeel d wordt "binnen een half jaar" vervangen door "binnen vier maanden".

4. In het zevende lid, onderdelen b en c, wordt "binnen zes maanden" telkens vervangen door "binnen vier maanden".

5. In het achtste lid wordt "de periode van zes maanden," vervangen door "de periode van vier maanden,".

E

Artikel 3.3.2.3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. Onderdeel b, onder 4°, komt te luiden:

4°. een percentage, bestaande uit de som van het in artikel 3.3.1.2a genoemde percentage en 4%, vermenigvuldigd met het bedrag aan vermogen over het peiljaar van de verzekerde, indien de verzekerde de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en zijn inkomen, verminderd met 4% van dat vermogen, minder dan € 20.075 bedraagt; waarbij de aftrek ten hoogste de som van het in artikel 3.3.1.2a, genoemde percentage en 2,8%, vermenigvuldigd met € 25.000 bedraagt;

b. Na 4° wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

5° een percentage, bestaande uit de som van het in artikel 3.3.1.2a genoemde percentage en 4%, vermenigvuldigd met het bedrag aan vermogen van de echtgenoot van de verzekerde, indien de echtgenoot de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en zijn inkomen, verminderd met 4% van zijn vermogen, minder dan € 20.075 bedraagt; waarbij de aftrek ten hoogste de som van het in artikel 3.3.1.2a, genoemde percentage en 2,8%, vermenigvuldigd met € 25.000 bedraagt;.

c. In onderdeel c wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling over het peiljaar".

2. In tweede lid wordt "8% van het te verwachten vermogen," vervangen door ", vermeerderd met de vermogensinkomensbijtelling van het verwachte vermogen".

F

In artikel 3.3.2.4, eerste lid, wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling".

G

In artikel 3.3.2.4a, tweede lid, wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling".

Artikel II

Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1 wordt na de begripsomschrijving van "vermogen" een begripsomschrijving ingevoegd, luidende:

vermogensinkomensbijtelling: percentage van het vermogen van de ongehuwde cliënt, dan wel de opgetelde vermogens van de gehuwde cliënten als bedoeld in artikel 3.2a;.

B

Artikel 3.3, vierde lid, komt te luiden:

4. Het CAK maakt voor de vaststelling van de bijdrage, bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, voor zover artikel 3.8, derde lid, is toegepast of het een bijdrage voor een woningaanpassing betreft, en de bijdrage, bedoeld in artikel 3.1, derde en vierde lid, gebruik van het inkomensgegeven, bedoeld in artikel 21, onderdeel e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van andere door de inspecteur, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, verstrekte gegevens.

C

Na artikel 3.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3.2a

De vermogensinkomensbijtelling bedraagt 4%.

D

Artikel 3.7 wordt gewijzigd als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "artikelen 3.8, eerste lid, voor zover het betreft de in dat lid genoemde bedragen per bijdrageperiode," vervangen door "artikelen 3.8, eerste en tweede lid, voor zover het betreft de in die leden genoemde bedragen per bijdrageperiode,".
2. In het tweede lid, wordt na "artikelen 3.2, eerste lid, onderdeel b," ingevoegd "3.2a,".
3. In het derde lid wordt "3.8, eerste lid" vervangen door "artikel 3.8, tweede lid".

E

Artikel 3.8 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De bijdrage, bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, dan wel het totaal van deze bijdragen bedraagt niet meer dan € 17,60 per bijdrageperiode voor de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, gehuwde cliënten tezamen die de pensioengerechtigde leeftijd niet hebben bereikt of de gehuwde cliënten de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

2. Onder vernummering van het tweede tot en met zesde lid tot derde tot en met zevende lid wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de bijdrage, bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, voor een woningaanpassing of een persoonsgebonden budget voor een woningaanpassing:

a. voor de ongehuwde cliënt, niet meer dan € 17,60 per bijdrageperiode met dien verstande dat dit bedrag, indien zijn bijdrageplichtig inkomen, berekend volgens artikel 3.9:

1° meer bedraagt dan € 22.873 en hij de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, wordt verhoogd met een dertiende deel van 10% van het verschil tussen dat inkomen en € 22.873;

2° meer bedraagt dan € 17.474 en hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt verhoogd met een dertiende deel van 10% van het verschil tussen dat inkomen en € 17.474;

b. voor de gehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, waarvan een van beiden of beiden de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt of nog niet hebben bereikt, niet meer dan € 17,60 per bijdrageperiode, met dien verstande dat dit bedrag, indien het gezamenlijke bijdrageplichtig inkomen berekend volgens artikel 3.9 meer bedraagt dan € 35.175, wordt verhoogd met een dertiende deel van 10% van het verschil tussen dat gezamenlijke inkomen en € 35.175;

c. voor de gehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, waarvan beiden de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, niet meer dan € 17,60 per bijdrageperiode, met dien verstande dat dit bedrag, indien het gezamenlijke bijdrageplichtig inkomen berekend volgens artikel 3.9 meer bedraagt dan € 24.128, wordt verhoogd met een dertiende deel van 10% van het verschil tussen dat gezamenlijke inkomen en € 24.128.

3. Het derde lid (nieuw) komt te luiden:

3. De bijdrage kan bij verordening:

a. voor een categorie van personen, genoemde in het eerste lid, worden verlaagd door het bedrag per bijdrageperiode, genoemd in dat lid, te verlagen;

b. voor een categorie van personen, genoemd in het eerste lid, met een daarbij vastgesteld bijdrageplichtig inkomen:

1°. op nihil worden gesteld;

2°. worden verlaagd door, voor die personen, het bedrag per bijdrage periode, genoemd in het eerste lid, te verlagen;

c. voor alle categorieën personen, genoemd in het tweede lid in gelijke mate worden verlaagd:

1°. door de bedragen per bijdrageperiode of het percentage, genoemd in dat lid, te verlagen; of

2°. door de bedragen van het inkomensbedrag, genoemd in dat lid, te verhogen.

4. Het vijfde lid (nieuw), onderdeel a, komt te luiden:

a. indien de cliënt of de echtgenoot van de cliënt een bijdrage als bedoeld in het eerste lid, in geval tevens een bijdrage als bedoeld in het tweede lid verschuldigd is, een bijdrage als bedoeld in de artikelen 3.11 of 3.12 dan wel een bijdrage ingevolge de artikelen 3.3.2.1 of 3.3.2.2 van het Besluit langdurige zorg verschuldigd is;

F

Artikel 3.9 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "artikel 3.8, eerste lid," vervangen door: artikel 3.8, tweede en derde lid" en wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde cliënt, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde cliënten" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling".

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Op aanvraag van de cliënt stelt het CAK voor de berekening van respectievelijk de bijdrage of verlaagde bijdrage, bedoeld in artikel 3.8, tweede of derde lid, in afwijking van het eerste lid, het bijdrageplichtig inkomen voorlopig vast op basis van het redelijkerwijs gedurende het lopende kalenderjaar te verwachten inkomen, vermeerderd met de vermogensinkomensbijtelling van het verwachte vermogen in het lopende jaar, indien het bijdrageplichtig inkomen in het lopende jaar ten minste € 2.593 lager zal zijn dan het bijdrageplichtig inkomen, bedoeld in het eerste lid.

G

Artikel 3.9a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. In afwijking van artikel 3.9, eerste lid, bestaat het bijdrageplichtig inkomen voor de berekening van de bijdrage, bedoeld in artikel 3.8, eerste en tweede en derde lid, uit het inkomen over het peiljaar van de ongehuwde cliënt, dan wel van de gehuwde cliënten tezamen, verminderd met een aftrek ter hoogte van een percentage, bestaande uit de som van het in artikel 3.2a genoemde percentage en 4%, vermenigvuldigd met het bedrag aan vermogen van de cliënt, indien de cliënt de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en zijn inkomen, verminderd met 4% van dat vermogen, minder dan € 20.075 bedraagt. De aftrek bedraagt ten hoogste de som van het in artikel 3.2a, genoemde percentage en 2,8%, vermenigvuldigd met € 25.000.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De aftrek wordt vermeerderd een percentage, bestaande uit de som van het in artikel 3.2a genoemde percentage en 4%, vermenigvuldigd met het bedrag aan vermogen van de echtgenoot van de cliënt, indien de echtgenoot de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en zijn inkomen, verminderd met 4% van zijn vermogen, minder dan € 20.075 bedraagt. De aftrek bedraagt ten hoogste de som van het in artikel 3.2a, genoemde percentage en 2,8%, vermenigvuldigd met € 25.000.

3. Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De uitkomst van de berekening, bedoeld in het eerste lid, wordt vermeerderd met de vermogensinkomensbijtelling.

H

In artikel 3.10, eerste lid wordt "artikel 3.8, eerste lid," vervangen door "artikel 3.8, eerste en tweede lid".

I

In artikel 3.10a wordt "artikel 3.8, eerste lid," vervangen door "artikel 3.8, eerste en tweede lid," en wordt "artikel 3.8, derde lid," vervangen door "artikel 3.8, vierde lid".

J

Artikel 3.12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a wordt "de eerste zes maanden" vervangen door "de eerste vier maanden".
- b. In onderdeel b wordt "periode van zes maanden" vervangen door "periode van vier maanden".
- c. In onderdeel d wordt "binnen een half jaar" vervangen door: binnen vier maanden.

2. In het vierde lid, onderdelen b en c, wordt "binnen zes maanden" telkens vervangen door "binnen vier maanden".

3. In het vijfde lid wordt "de periode van zes maanden," vervangen door "de periode van vier maanden,".

K

Artikel 3.13 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. Onderdeel b, onder 4° komt te luiden:

4° een percentage, bestaande uit de som van het in artikel 3.2a genoemde percentage en 4%, vermenigvuldigd met het bedrag aan vermogen over het peiljaar van de cliënt, indien de cliënt de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en zijn inkomen, vermindert met 4% van dat vermogen, minder dan € 20.075 bedraagt; waarbij de aftrek ten hoogste de som van het in artikel 3.2a, genoemde percentage en 2,8%, vermenigvuldigd met € 25.000 bedraagt;.

b. Na 4° wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

5° een percentage, bestaande uit de som van het in artikel 3.2a genoemde percentage en 4%, vermenigvuldigd met het bedrag aan vermogen van de echtgenoot van de cliënt, indien de echtgenoot de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en zijn inkomen, vermindert met 4% van zijn vermogen, minder dan € 20.075 bedraagt; waarbij de aftrek ten hoogste de som van het in artikel 3.2a, genoemde percentage en 2,8%, vermenigvuldigd met € 25.000 bedraagt;.

c. In onderdeel c wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde cliënt, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde cliënten" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling".

2. In tweede lid wordt "8% van het te verwachten vermogen," vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling over het te verwachten vermogen,".

L

Artikel 3.14, eerste lid, wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde cliënt, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde cliënten" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling".

M

In artikel 3.14a, tweede lid, wordt "8% van het vermogen van de ongehuwde cliënt, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde cliënten" vervangen door "de vermogensinkomensbijtelling".

N

In artikel 3.20 wordt "artikel 3.8, derde lid" vervangen door "artikel 3.8, vierde lid".

Artikel III

Het Besluit van 6 december 2017, houdende wijziging van het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 voor een tijdige facturering van de bijdrage in de kosten van zorg of maatschappelijke ondersteuning, een verruiming van de gemeentelijke beleidsruimte bij het opleggen van de bijdrage voor een cliënt, het delegeren van regels over zorgovereenkomsten, een grondslag voor het stellen van regels over het berekenen van de urennorm voor de verlaagde eigen bijdrage voor een modulair pakket thuis en enkele redactionele verduidelijkingen (Stb 2017, 481) wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel I, onderdeel D, wordt in artikel 3.3.1.5, tweede lid, "36 maanden" vervangen door "12 maanden".

B

In artikel II, onderdeel C, wordt artikel 3.5 als volgt gewijzigd:

1. In het vierde en zesde lid wordt "39 bijdrageperioden" telkens vervangen door "13 bijdrageperioden".
2. In het vijfde lid wordt "36 maanden" vervangen door "12 maanden".

Artikel IV

1. Indien de verzekerde of cliënt onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit verblijft in een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet langdurige zorg of woont in een accommodatie van een instelling voor beschermd wonen als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, blijven respectievelijk de artikelen 3.3.2.2, eerste lid, onderdelen a en b, van het Besluit langdurige zorg en 3.12, eerste lid, onderdelen a en b, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, zoals die artikelen luiden op 31 december 2018 van toepassing op die verzekerde of cliënt.
2. Artikel 3.8, eerste lid, onderdeel b, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van dit besluit, blijft van toepassing op de gehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, waarvan een van beiden of beiden de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt of nog niet hebben bereikt, tot zes bijdrageperioden als bedoeld in artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, na dat dit lid in werking is getreden.

Artikel V

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2019 met uitzondering van artikel II, de onderdelen B, C tot en met I en N, dat in werking treedt met ingang van 31 december 2018 en artikel III dat in werking treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

Nota van Toelichting

I. Algemeen

1. Inleiding

In het regeerakkoord 2017-2021 "Vertrouwen in de toekomst" (hierna: regeerakkoord) hebben de fracties van de partijen VVD, CDA, D66 en ChristenUnie een pakket aan maatregelen aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen. Op die manier borgt het kabinet dat de zorg financieel toegankelijk blijft, ook voor mensen die (binnen het gezin) zorg uit meerdere domeinen ontvangen en daardoor met meerdere eigen bijdragen worden geconfronteerd. Het pakket bevat maatregelen gericht op de eigen betalingen in de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Per 1 januari 2018 is reeds het percentage verlaagd van het inkomen dat meetelt voor de berekening van het bijdrageplichtig inkomen bij de 'lage eigen bijdrage' voor Wlz-zorg en beschermd wonen op grond van de Wmo 2015. Dit percentage wordt per 1 januari 2018 verlaagd van 12,5% naar 10%. De maatregel heeft daarmee als gevolg dat het (verzamel)inkomen en vermogen minder hard doorwerken in de hoogte van de bijdrage die het CAK oplegt.

Bij brief van 17 november 2017 aan de Tweede Kamer is het kabinet nader ingegaan op de maatregelen die worden getroffen om de stapeling van kosten van eigen betalingen in de zorg tegen te gaan. Met deze algemene maatregel worden per 1 januari 2019 het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 gewijzigd en wordt geregeld:

- een vaste maximale bijdrage per bijdrageperiode voor maatwerkvoorzieningen en persoonsgebonden budgetten (pgb's) in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), niet zijnde beschermd wonen, woningaanpassingen en opvang,
- de halvering van de vermogensinkomensbijtelling voor de eigen bijdragen in de Wlz en Wmo 2015 (van 8% naar 4% van het vermogen), en
- het verkorten van de overgangstermijn van de lage eigen bijdrage voor Wlz-zorg en beschermd wonen (intramuraal), zodat nieuwe verzekerden of cliënten die naar een instelling of accommodatie voor beschermd wonen verhuizen de hoge eigen bijdragen na vier maanden in plaats van na zes maanden gaan betalen. Verder zijn omwille van de consistentie ook de andere termijnen van zes maanden die zijn bedoeld om kosten van het op- of afbouwen van een huishouden verkort naar vier maanden.

2. Introductie abonnementstarief maatwerkvoorzieningen

In het regeerakkoord is afgesproken dat voor voorzieningen op grond van de Wmo 2015 een vast tarief per bijdrageperiode zou moeten gelden. In het regeerakkoord staat dat een zeer groot deel van mensen die Wmo-ondersteuning ontvangen, het eigen risico op grond van de Zorgverzekeringswet vol maakt. Verder staat er "Om deze stapeling van eigen betalingen tegen te gaan, komt er een abonnementstarief van €17,60 per bijdrageperiode (vier weken) voor huishoudens die gebruikmaken van de Wmo-voorzieningen". Dit reduceert tevens uitvoeringskosten en administratieve lasten. Woningaanpassingen, opvang en beschermd wonen vallen niet onder het abonnementstarief, hiervoor blijft de bijdragesystematiek ongewijzigd. Gehuwden met ongeveer een modaal inkomen betaalden €0 eigen bijdrage, vanwege de maatregel voor eenverdienerhuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is die eind 2016 genomen is. Vanwege de gelijkheid met cliënten die het abonnementstarief betalen en het reduceren van uitvoeringskosten en administratieve lasten betalen deze huishoudens ook de maximale bijdrageperiode van €17,60 per bijdrageperiode. Zij krijgen een overgangperiode van zes maanden om hun uitgavenpatroon aan te passen aan de nieuwe maatregel. Het is consistent om elke groep die maatwerkvoorzieningen, niet zijnde beschermd wonen of opvang (intramuraal), afneemt de vaste maximale periodebijdrage van €17,60 te laten betalen.

De gemeente blijft de mogelijkheid houden om het vaste bedrag naar beneden bij te stellen. Gemeenten hebben de mogelijkheid om bij verordening te regelen dat een korting op het abonnementstarief kan worden gegeven of dat de bijdrage op €0,- kan worden vastgesteld als cliënten onder een vastgesteld inkomen vallen (bijv. een percentage van het bijstandsniveau op

grond van de Participatiewet). Dit doet recht aan het huidige artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 waarin is geregeld dat bij verordening de bijdrage voor maatwerkvoorzieningen en pgb's inkomensafhankelijk kan worden vastgesteld.

Dit besluit regelt dat het CAK voor maatwerkvoorzieningen en pgb's, met uitzondering van beschermd wonen, opvang en woningaanpassingen in de zin van artikel 1.1.1 Wmo 2015, een vast maximum tarief van €17,60 per bijdrageperiode in rekening brengt als bijdrage in de kosten voor (het gebruik van) een maatwerkvoorziening. Dit vaste maximum tarief geldt ook voor niet Aow-gerechtigde meerpersoonshuishoudens (waar voorheen een uitzondering voor gold). De bijdrageperiodes – van in beginsel vier weken – volgen de weeknummers. Op het vast tarief bestaat een aantal uitzonderingen. Die hebben betrekking op zowel het inkomens- en vermogensgrenzen als de samenloop met verstrekkingen op grond van een andere (wettelijke) regeling (anticumulatie).

De uitzonderingen die gerelateerd zijn aan inkomen zien op de mogelijkheden van de gemeenten om bij verordening voor cliënten met een specifiek bijdrageplichtig inkomen een korting te geven door het tarief naar beneden bij te stellen of op nihil vast te stellen als een cliënt een bepaald bij verordening vastgesteld bijdrageplichtig inkomen heeft. Dit is het inkomen dat wordt gehanteerd om de inkomens- en vermogensgrens op toe te passen.

Ruim 40 gemeenten maken gebruik van deze regeling die begin 2017 is geïntroduceerd. Dit past bij de opzet van artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 waarin gemeenten bij verordening vaststellen of een bijdrage voor een voorziening wordt gevraagd en of deze inkomensafhankelijk is. De gemeente kan per categorie van personen zoals omschreven in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, namelijk 1) ongehuwd, 2) gehuwd, 3) ongehuwd pensioengerechtigd of 4) gehuwd pensioengerechtigd een lagere bijdrage vaststellen.

Er zijn ook uitzonderingen die niet inkomensafhankelijk zijn. Zo kan de gemeente bij verordening voor iedereen het vaste tarief bij verordening verlagen en geldt er voor een rolstoel, voor cliënten die nog geen 18 zijn (met uitzondering van een woningaanpassing) of cliënten die al een bijdrage betalen voor Wlz-zorg, beschermd wonen of opvang (instellingszorg) geen bijdrage.

Ten slotte is geregeld dat:

- bij gevallen van acute betaalproblemen als iemand wel inkomen en vermogen heeft, maar geen vrije beschikking heeft over zijn middelen (geen betalingscapaciteit);
- indien het college, na advies van een instelling voor algemeen maatschappelijk werk, de Raad voor de Kinderbescherming of het AMHK, van oordeel is dat de verschuldigdheid van de bijdrage kan leiden tot mishandeling, verwaarlozing of ernstige schade voor de opvoeding en ontwikkeling van een minderjarige door de ouder; of
- in het kader van een integrale persoonsgerichte aanpak bij mensen die met politie of justitie in aanraking zijn gekomen of zorg mijden ten gevolge van een psychische beperking;

de gemeente ervoor kan kiezen om het CAK te verzoeken geen bijdrage op te leggen. Het college neemt dan een besluit en het CAK stelt vervolgens ter uitvoering een vaststellings- en inningsbesluit vast waarbij een bijdrage van €0,- wordt opgelegd. De voorgaande uitzonderingen zijn te vinden in artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Voor beschermd wonen en de maatwerkvoorzieningen voor opvang en woningaanpassingen blijft de huidige bijdragesystematiek van toepassing. Omdat opvang net als beschermd wonen een intramurale setting betreft valt dit niet onder de vaste maximale bijdrage. Daarnaast geldt dat voor opvang de huidige systematiek grotendeels onafhankelijk is van inkomen en vermogen (met uitzondering van de leveringsvorm pgb).

Ook de huidige anticumulatieregeling blijft intact: als een huishouden al een eigen bijdrage betaalt voor Wlz-zorg, dan betaalt de cliënt of verzekerde geen bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening. Daarbij is aanvullend geregeld dat de bijdrage voor een woningaanpassing of pgb woningaanpassing niet verschuldigd is als ook een maatwerkvoorziening, niet zijnde opvang of beschermd wonen, wordt verstrekt.

Ten aanzien van de woningaanpassingen kiest het kabinet ervoor deze voorziening uit te zonderen van de vaste maximale bijdrage van €17,60 per bijdrageperiode en blijft de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdragesystematiek gelden. De belangrijkste reden hiervoor is het feit dat bij deze voorzieningen een sterk aanzuigende werking wordt verwacht als deze onder het lage tarief zou komen te vallen. Het laten vallen onder het tarief zou niet in verhouding staan met de overwegend hoge kostprijzen van deze voorzieningen. Het kabinet acht het niet proportioneel om voor vermogende cliënten een beperkte eigen bijdrage te vragen van €17,60 per vier weken voor bijvoorbeeld een verbouwing van de woning.

Een wettelijk geregeld abonnementstarief voor zowel maatwerkvoorzieningen als algemene voorzieningen in de zin van de Wmo 2015 is niet direct te realiseren op grond van artikel 2.1.4 van die wet. Bij een wetswijziging kunnen administratieve lasten verder worden gereduceerd door bijvoorbeeld niet altijd meer te kijken naar de kostprijs per bijdrageperiode op basis van feitelijk gebruik. Deze informatie wordt door aanbieders aan het CAK of de gemeente geleverd, maar speelt met een inkomensafhankelijk vast laag tarief geen rol van betekenis meer.

Tot die tijd kan het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 op grond van artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 zo worden gewijzigd dat een vast tarief van maximaal € 17,60 voor maatwerkvoorzieningen op korte termijn mogelijk is, namelijk met ingang van 2019. Dit lost het probleem van de stapeling van zorgkosten al voor een significant deel op.

3. Verlagen vermogensinkomensbijtelling van 8% naar 4%

Het CAK is op grond van de Wlz en de Wmo 2015 belast met de vaststelling en de inning van de eigen bijdragen voor zorg en maatschappelijke ondersteuning. De hoogte van de eigen bijdragen voor zorg of maatschappelijke ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) is onder meer afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt (en zijn partner). De grondslag voor de berekening van de eigen bijdragen voor de Wlz en de Wmo 2015 is het bijdrageplichtig inkomen van twee jaar geleden (jaar t-2). Dat bijdrageplichtig inkomen wordt vastgesteld door het verzamelinkomen op te hogen met 8% van de grondslag sparen en beleggen (dat is het box 3-vermogen boven het heffingsvrije drempelbedrag). Op basis van het bijdrageplichtig inkomen wordt vervolgens, afhankelijk van de situatie, de hoge of lage eigen bijdrage voor de zorg berekend. De eigen bijdragen maatwerkvoorziening en Wlz zijn dus niet alleen gebaseerd op het inkomen van de gebruiker (en eventuele partner), maar ook zijn of haar vermogen via de zogeheten vermogensinkomensbijtelling (VIB). De VIB is ingevoerd per 1 januari 2013 om de draagkracht vanuit het vermogen zwaarder mee te wegen bij de berekening van de eigen bijdragen. Het is gebleken dat het effect van de VIB een individuele gevallen fors kan zijn waardoor ook de stapeling met andere zorgkosten, zoals bijbetalingen voor geneesmiddelen en het eigen risico, groot is. Het kabinet kiest er daarom voor om deze stapeling te verminderen door de VIB voor het bijdrageplichtig inkomen ten behoeve van de berekening van de bijdrage in de kosten voor zorg en maatschappelijke ondersteuning te halveren van 8% naar 4% van het belastbaar vermogen uit box 3.

3.1 Aanpassen ouderentoeslag

In het verlengde van het aanpassen van de vermogensinkomensbijtelling (VIB) is ook de compensatie ouderentoeslag aangepast. In het Belastingplan 2015 is bepaald dat de zogenaamde ouderentoeslag wordt afgeschaft (artikel 5.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001). De afschaffing van de ouderentoeslag in de Wet inkomstenbelasting 2001 zou zonder aanvullende maatregelen doorwerken in de hoogte van het bijdrageplichtig inkomen waarop de eigen bijdragen voor de Wlz en de Wmo 2015 zijn gebaseerd. De ouderentoeslag is per 1 januari 2016 afgeschaft. Het kabinet heeft destijds besloten dat doorwerking van de afschaffing ouderentoeslag ongewenst is. Doordat het CAK met inkomensgegevens van twee jaar geleden (peiljaar: t-2) werkt, is vanaf 2018 een structurele compensatie voor het vervallen van de ouderentoeslag vormgegeven.

Het afschaffen van de ouderentoeslag werkt via zowel het verzamelinkomen als de VIB door in het bijdrageplichtig inkomen. Om die reden is ook bij het vormgeven van de compensatie ouderentoeslag rekening gehouden met doorwerking via deze twee componenten.

Nu heeft het huidige kabinet besloten de VIB te verlagen van 8% naar 4%. Hierdoor werkt het afschaffen van de ouderentoeslag ook minder hard door in het bijdrageplichtig inkomen. Met

voorzittende wijziging wordt compensatie van de ouderentoeslag hierop aangepast en dusdanig vormgeven dat deze bij eventuele toekomstige aanpassingen van de VIB automatisch meebeweegt met de VIB. Hierdoor wordt voorkomen dat bij verlaging van de VIB naar 4% mensen worden overgecompenseerd voor het afschaffen van de ouderentoeslag. Tevens zorgt de wijziging ervoor dat bij eventuele toekomstige veranderingen van de VIB de compensatie automatisch en evenredig meebeweegt.

De inkomenseisen van de ouderentoeslag compensatie blijven ongewijzigd. Indien een persoon of huishouden hieraan voldoet en er sprake is van vermogen (grondslag sparen en beleggen), is de huidige korting op het bijdrageplichtiginkomen 12% van dit vermogen met een maximum van €2.700. Het percentage van 12% wordt gewijzigd door de som van 4% (doorwerking via het verzamelinkomen) en het percentage van de VIB te nemen. Het maximum wordt vormgegeven door de som van 2,8% (doorwerking van 4% in het verzamelinkomen minus 1,2% belasting) en het percentage VIB te nemen en dit vervolgens te vermenigvuldigen met €25.000. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met de tabelcorrectiefactor die wordt gehanteerd in de Wet inkomstenbelasting 2001 (art. 5.5).

Door de compensatie op deze wijze vorm te geven is de compensatie bij 8% VIB gelijk aan de huidige compensatie en wordt deze bij 4% VIB automatisch aangepast.

4. Verkorten overgangstermijn lage naar hoge eigen bijdrage Wlz en beschermd wonen

De Wlz kent in hoofdlijnen twee eigen bijdragen:

1. De hoge eigen bijdrage, die enkel geldt bij zorg met verblijf in een instelling (hoofregel), en
2. De lage eigen bijdrage (in genoemde gevallen, zoals omschreven in het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015).

De lage eigen bijdrage kan gelden bij Wlz-zorg thuis of zonder verblijf, dus met een volledig pakket thuis, een modulair pakket thuis of een persoonsgebonden budget. De lage eigen bijdrage kan echter ook gelden bij zorg met verblijf in een instelling (waarbij de kosten voor verblijf zijn inbegrepen). De lage eigen bijdrage wordt toegepast in situaties waarin de verzekerde of cliënt nog lasten heeft binnen de eigen huishouding, namelijk:

- i. als de cliënt moet voorzien in de kosten voor onderhoud van een of meer minderjarige kinderen (en kinderbijslag of studiefinanciering ontvangt);
- ii. als de cliënt een partner heeft die thuis blijft wonen;
- iii. bij de eerste zes maanden van opname in een Wlz-instelling of met een maatwerkvoorziening in een accommodatie voor beschermd wonen.

De bedoeling van toepassing van de lage bijdrage in situatie iii is dat het betalen van de lage eigen bijdrage in de eerste zes maanden van het verblijf (in plaats van de hoofdregel van de hoge eigen bijdrage), de cliënt of verzekerde in staat wordt gesteld om de bestaande verplichtingen met betrekking tot het 'oude huishouden' af te wikkelen. De cliënt heeft gedurende deze periode geen dubbele woonlasten. Het kabinet acht ook vier maanden een redelijke termijn om bestaande verplichtingen het oude huis af te wikkelen.

Daarom regelt deze maatregel dat 'nieuwe' verzekerden of cliënten die naar een Wlz-instelling of een accommodatie voor beschermd wonen verhuizen de hoge eigen bijdragen voortaan na vier in plaats van na zes maanden gaan betalen. De maatregel heeft dus geen effect op 'bestaande' verzekerden of cliënten die de periode van zes maanden al gestart zijn voor de inwerkingtreding van dit besluit. De bestaande groep wordt dus geen voordeel afgenomen, enkel de nieuwe groep zal een minder groot voordeel hebben, namelijk de overgang naar de hoge eigen bijdrage bij vier in plaats van zes maanden. De maatregel moet bovendien worden gezien in het licht van het verlagen van de VIB, dat juist in het voordeel van de verzekerde of cliënt uitpakt.

Omwillen van de eenduidigheid en uitlegbaarheid is ervoor gekozen om ook voor de volgende twee situaties de termijn te verkorten naar vier maanden:

- Als iemand in een instelling zicht heeft op terugkeer naar zelfstandig wonen, geldt momenteel dat zes maanden voorafgaand aan die verhuizing de lage eigen bijdrage wordt opgelegd. Dit dient ertoe, om verplichtingen met betrekking tot de nieuwe woning aan te kunnen gaan. Het gaat hier echter voornamelijk om een groep die naar een geclusterde setting zal verhuizen (en andere zorgvormen gaat afnemen). Mede daarom is ervoor gekozen om de overgangstermijn hier ook te verkorten naar vier maanden.
- Momenteel geldt tevens dat, wanneer iemand na het verlaten van een Wlz-instelling of een accommodatie voor beschermd wonen *binnen* zes maanden opnieuw terugkeert, direct de hoge eigen bijdrage krijgt opgelegd. *Na* die zes maanden geldt eerst weer de overgangstermijn met een lage eigen bijdrage om bestaande verplichtingen te kunnen

afwikkelen. Voor deze groep wordt hiermee geregeld dat zij al na vier maanden van dit voordeel gebruik kunnen maken.

5. Verkorten termijn waarover CAK een eigen bijdrage kan opleggen

Voorheen mocht de eerste kennisgeving van de eigen bijdrage door het CAK (het vaststellings- en inningsbesluit) betrekking hebben op Wlz-zorg of de maatwerkvoorziening beschermd wonen die tot drie jaar terug werd afgenomen. Omdat stapelfacturen bij de eerste oplegging aan de start van het verstrekken van zorg of ondersteuning altijd ontstaan buiten toedoen van de verzekerde of cliënt, en hij daarvan veel hinder ondervindt, wordt in dit besluit geregeld dat de eigen bijdrage nog maar is verschuldigd over ten hoogste een jaar voorafgaand aan de initiële beschikking aan de cliënt of verzekerde. Deze stapelfacturen zijn het gevolg van een tekortschietende uitwisseling van informatie tussen ketenpartners (aanbieders, zorgkantoren of colleges van BenW en het CAK). Herzieningen van bijdragen blijven wél mogelijk tot drie jaar terug, omdat deze ook vaak in het voordeel van de cliënt uitpakken (bijvoorbeeld bij wijzigende inkomensgegevens) en de verzekerde of cliënt daar wel invloed op zou kunnen uitoefenen.

6. Uitvoerbaarheid

Ten aanzien van de vaste bijdrage van €17,60 per bijdrageperiode geldt dat de huidige gegevensuitwisseling in stand blijft. Het CAK heeft aangegeven dat invoering per 2019 onder deze randvoorwaarde uitvoerbaar is. Voor het grootste deel van de maatregelen heeft CAK aangegeven dat er geen additionele risico's zijn. Het voortzetten van de huidige bijdragesystematiek voor woningaanpassingen brengt wel risico's met zich mee. Dit komt met name doordat er twee bijdragesystemen naast elkaar moeten worden uitgevoerd. Om dit risico te beheersen heeft CAK verzocht om op voldoende voorbereidingstijd en zijn zij reeds gestart met de voorbereidingen zodat tijdige realisatie wordt bewerkstelligd.

Ten aanzien van het verlagen van de VIB heeft het CAK heeft aangegeven geen uitvoeringsrisico's te zien bij een aanpassing van de parameter van 8% naar 4%. In de aanlevering van gegevens door zorgaanbieders, Wlz-uitvoerders of gemeenten vindt geen wijziging plaats. Deze partijen zullen in hun uitvoering niets merken van de wijziging van het percentage.

Ook ten aanzien van het verkorten van de overgangstermijn van de hoge eigen bijdrage naar de lage eigen bijdrage, heeft het CAK aangegeven deze per 1 januari 2019 te kunnen uitvoeren. Wel zijn er enkele punten van aandacht bij de uitvoering van de maatregel. Ten eerste benadrukt het CAK het belang van een duidelijke communicatie over deze maatregel, zodat zorginstellingen en accommodaties van te voren goed worden voorgelicht en misverstanden voor de cliënt worden voorkomen. Informatie wordt verspreid via brancheorganisaties, CIZ en zorgkantoren. Ten tweede het volgende. Om te voorkomen dat cliënten in betalingsproblemen komen, wanneer bij aanvang van de hoge eigen bijdrage het huis nog niet is verkocht, kunnen zij gebruikmaken van de "betalingsregeling in verband met onverkocht huis". Deze betalingsregeling stelt de cliënt in staat de aanvang van de hoge eigen bijdrage uit te stellen tot de verkoop van het huis rond is. Het verschil tussen de lage en hoge eigen bijdrage wordt als schuld opgebouwd bij het CAK. Na verkoop van het huis wordt deze afbetaald. Het CAK heeft aangegeven een serieuze toename te verwachten in het gebruik van deze regeling. Omdat dit voor het CAK een arbeidsintensieve regeling is, wordt hiervoor extra budget beschikbaar gesteld.

7. Financiële gevolgen

7.1 Gevolgen voor het uitgaven plafond zorg (uitgaven)

Dit besluit heeft financiële gevolgen voor de netto uitgaven van het plafond zorg en het gemeentefonds. De maatregelen die financieel positief voor de burger uitpakken, leiden tot minder inkomsten voor het rijk en daardoor hogere netto uitgaven van het plafond zorg. In het regeerakkoord zijn daarvoor onderstaande bedragen opgenomen (in miljoen).

De budgettaire gevolgen van de maatregel die de termijn verkort waarover het CAK een eigen bijdrage kan opleggen (van drie naar één jaar) worden nog onderzocht.

	2019	2020	2021	2022	2023
Wlz					
<i>VIB van 8% naar 4%</i>	57,2	57,2	57,2	57,2	57,2
<i>Verkorting overgangstermijn naar 4 maanden</i>	-28,6	-42,9	-42,9	-42,9	-42,9
<i>Verkorten termijn waarover CAK een eigen bijdrage kan opleggen</i>	PM	PM	PM	PM	PM
Wmo 2015					
<i>VIB van 8% naar 4%</i>	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
<i>Verkorting overgangstermijn naar 4 maanden</i>	-1,4	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
<i>Abonnementstarief</i>	143	143	148	145	145
<i>Verkorten termijn waarover CAK een eigen bijdrage kan opleggen</i>	PM	PM	PM	PM	PM

7.2 Inkomenseffecten

Onderstaande tabellen geven het geïsoleerde effect weer van de maatregelen bij verschillende inkomens (en vermogens).

Abonnementstarief voor de maatwerkvoorziening

In onderstaande tabel zijn de inkomenseffecten per periode (vier weken) te zien voor de invoering van het abonnementstarief. Te zien is dat de laagste inkomensgroepen (minimumloon en alleen Aow) er niet op vooruitgaan, omdat deze groepen reeds op het minimum van €17,50 per periode zitten. Gehuwden met een inkomen tot €35.175 betaalden €0 eigen bijdrage. Deze huishoudens zullen, met een overgangstermijn van zes maanden, ook het abonnementstarief van €17,60 per periode gaan betalen. Voor de overige inkomensgroep geldt, dat naarmate het inkomen stijgt, ook het voordeel van de maatregel stijgt.

Inkomenseffecten (€ per vier weken en %) van het overgaan op het abonnementstarief Wmo

	€	%
Niet Aow-gerechtigden		
Alleenstaande		
minimumloon	0	0%
modaal	126	7%
2x modaal	472	14%
Meerpersoonshuishouden		
minimumloon	-17,60	-2%
modaal	-10	-1%
1,5x modaal	164	7%
2x modaal	337	11%
Aow-gerechtigden		
Alleenstaande		
(alleen) Aow	0	0%
Aow + 5.000	20	1%
Aow + 10.000	68	4%
Meerpersoonshuishouden		
(alleen) Aow	0	0%
Aow + 5.000	10	1%
Aow + 10.000	58	3%

Verlagen van de VIB van 8% naar 4%

In onderstaande tabel zijn de inkomenseffecten (per maand) te zien van de maatregel verlaging VIB naar 4%. Deze verlaging geldt zowel voor hoge eigen bijdrage, de lage eigen bijdrage en de lage eigen bijdrage met kortingen die geldt voor het pgb en mpt (modulair pakket thuis). Te zien is dat bij een hogere grondslag sparen en beleggen het voordeel van de maatregel ook groter wordt. Bij een alleenstaande met 2x modaal is er bij de hoge eigen bijdrage geen inkomenseffect, omdat op basis van alleen het inkomen al de maximale eigen bijdrage wordt opgelegd. Ook bij de groep met een Aow-inkomen en een grondslag sparen en beleggen van €25.000 is er veelal geen inkomenseffect. Dit omdat de doorwerking van dit vermogen in de VIB al via de ouderentoeslag compensatie wordt gecompenseerd.

Inkomenseffecten (€ per maand en %) van het verlagen van de VIB van 8% naar 4%

	grondslag sparen en beleggen	hoge eigen bijdrage		lage eigen bijdrage		eigen bijdrage Pgb/Mpt	
		€	%	€	%	€	%
Niet Aow-gerechtigden							
Alleenstaande							
minimumloon	25.000	50	4%	6	1%	4	0%
	100.000	300	24%	37	3%	37	3%
modaal	25.000	50	3%	6	0%	6	0%
	100.000	300	16%	37	2%	37	2%
2x modaal	25.000	0	0%	6	0%	6	0%
	100.000	0	0%	21	0%	37	1%
Meerpersoonshuishouden							
minimumloon	25.000	16	1%	2	0%	0	0%
	100.000	266	23%	33	3%	33	3%
modaal	25.000	16	1%	2	0%	2	0%
	100.000	266	15%	33	2%	33	2%
1,5x modaal	25.000	16	0%	2	0%	2	0%
	100.000	266	0%	33	0%	33	1%
2x modaal	25.000	16	0%	2	0%	2	0%
	100.000	0	0%	25	1%	33	1%
Aow-gerechtigden							
Alleenstaande							
(alleen) Aow	25.000	0	0%	0	0%	0	0%
	100.000	250	22%	31	3%	23	2%
Aow + 5.000	25.000	0	0%	0	0%	0	0%
	100.000	250	17%	31	2%	31	2%
Aow + 10.000	25.000	83	5%	10	1%	10	1%
	100.000	333	20%	42	2%	42	2%
Meerpersoonshuishouden							
(alleen) Aow	25.000	0	0%	0	0%	0	0%
	100.000	250	16%	31	2%	31	2%
Aow + 5.000	25.000	0	0%	0	0%	0	0%
	100.000	250	14%	31	2%	31	2%
Aow + 10.000	25.000	0	0%	0	0%	0	0%
	100.000	250	12%	31	1%	31	1%

Verkorten overgangstermijn lage naar hoge eigen bijdrage Wlz en beschermd wonen

In onderstaande tabel zijn de inkomenseffecten (per maand) te zien voor het verkorten van de overgangstermijn lage naar hoge eigen bijdrage Wlz en beschermd wonen. De overgangstermijn wordt met twee maanden verkort van zes naar vier maanden. Dit betekent dat het weergegeven effect in euro's maximaal twee maanden optreedt. Waar het inkomenseffect in procenten in bovenstaande tabellen ook het procentuele inkomenseffect per jaar is, is dat hier dus niet het geval en geeft dit alleen het procentuele inkomenseffect per maand weer.

Inkomenseffecten (€ en % per maand) van het verkorten van de overgangstermijn van lage eigen bijdrage naar hoge eigen bijdrage bij verblijf in een Wlz-instelling/ accommodatie voor beschermd wonen:

	inkomenseffect	
	€	%
Niet Aow-gerechtigden		
Alleenstaande		
minimumloon	-595	-8%
modaal	-927	-8%
2x modaal	-1.560	-7%
Meerpersoonshuishouden		
minimumloon	-193	-3%
modaal	-468	-4%
1,5x modaal	-897	-6%
2x modaal	-1.302	-6%
Aow-gerechtigden		
Alleenstaande		
(alleen) Aow	-513	-8%
Aow + 5.000	-698	-8%
Aow + 10.000	-1.020	-10%
Meerpersoonshuishouden		
(alleen) Aow	-490	-5%
Aow + 5.000	-685	-6%
Aow + 10.000	-827	-7%

8. Gevolgen voor regeldruk

Er is geen sprake van noemenswaardige regeldrukeffecten. Deze conclusie wordt gedeeld door het Adviescollege toetsing regeldruk. De maatregelen wijzigen slechts de parameters van de VIB en de overgangstermijn; er worden geen extra regels geïntroduceerd. Door het verkorten van de overgangstermijn zal wel meer worden gebruikgemaakt van de 'betalingsregeling i.v.m. onverkocht huis' die het CAK aanbiedt. Het CAK wordt gecompenseerd voor de extra te maken uitvoeringskosten.

Ook bij de invoering van het abonnementstarief is geen sprake van noemenswaardige regeldrukeffecten. De gegevensuitwisseling in de keten blijft ongewijzigd, alleen de systemen bij het CAK veranderen. Voor cliënten leidt de maatregel tot een vereenvoudiging, de factuur zal voor hen eenvoudiger worden om te begrijpen.

9. Gevolgen voor fraude

De maatregelen in dit besluit leiden niet tot additionele frauderisico's. De maatregel die per 1 januari 2019 worden doorgevoerd geven geen gelegenheid om (opzettelijk) een onterecht voordeel te halen. Dit volgt voornamelijk uit de geheel geautomatiseerde en dwingendrechtelijke uitvoering door het CAK bij het opleggen van de eigen bijdragen.

10. Consultatie

PM

11. Voorhang parlement

Op dit besluit is krachtens de artikelen 3.2.5, derde lid, van de Wlz en 2.1.4, vijfde lid, van de Wmo 2015 een voorhangprocedure van toepassing. Ter uitvoering van de voorhangprocedure is het ontwerpbesluit op PM 2018 aan beide Kamers der Staten-Generaal overgelegd. De voordracht voor de vast te stellen algemene maatregel van bestuur kan daardoor na PM 2018 plaatsvinden. PM

II. Artikelsgewijs

Artikelen I, onderdelen A, B, E tot en met G, en II, A, D, G, H, E, K, L en M

Deze onderdelen regelen de halvering van de vermogensinkomensbijtelling voor de bijdragen in de kosten van Wlz-zorg en maatschappelijke ondersteuning. De bijtelling van het vermogen in het bijdrageplichtig inkomen wordt van 8% naar 4% verlaagd. Ten behoeve van de leesbaarheid is in de artikelen 1.1.1 van het Blz en 1.1 van het Uitvoeringsbesluit een omschrijving van het begrip "vermogensinkomensbijtelling" ingevoegd. De vermogensinkomensbijtelling is een percentage van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, dan wel de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden. De hoogte van het percentage wordt vervolgens geregeld in respectievelijk artikel 3.3.1.2a van het Blz en 3.2a van het Uitvoeringsbesluit. Die artikelen bepalen dat de vermogensinkomensbijtelling 4% van het vermogen als bedoeld in de artikelen 3.3.1.2 van het Blz en 3.2 van het Uitvoeringsbesluit bedraagt. Dit wordt gebruikt in de berekening van het bijdrageplichtig inkomen waarop de inkomensafhankelijke bijdrage is gebaseerd. In het verlengde van het aanpassen van de vermogensinkomensbijtelling is ook de compensatie ouderentoeslag aangepast. De afgeschafte fiscale ouderentoeslag (voorheen artikel 5.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001) werkt via zowel het verzamelinkomen als de vermogensinkomensbijtelling door in het bijdrageplichtig inkomen. Zoals gezegd is ook bij het vormgeven van de compensatie ouderentoeslag rekening gehouden met doorwerking via deze twee componenten. De artikelen 3.3.2.3 van het Blz, 3.9a en 3:13 van het Uitvoeringsbesluit over de compensatie 'ouderentoeslag' zijn daarom gewijzigd met het meewegen van het vermogen voor de compensatie ouderentoeslag gelijk te trekken met de vermogensinkomensbijtelling. Op die manier vindt er geen overcompensatie plaats omdat een hoger percentage van het vermogen meeweegt voor de ouderentoeslag. Zie verder hoofdstuk 3 van het algemene deel van deze toelichting.

Artikelen I onderdeel C, en II onderdeel D

In deze onderdelen wordt het artikel dat ziet op de indexatie van (inkomens)bedragen die worden gehanteerd bij het berekenen van de bijdrage gewijzigd. Het inkomensbedrag dat wordt genoemd bij het compenseren van de ouderentoeslag wordt geïndexeerd op basis van de tabelcorrectiefactor. Dat is de indexatiesystematiek voor de vermogensbedragen die worden genoemd in de Wet inkomstenbelasting 2001. Zie verder § 3.1 van het algemene deel van deze toelichting.

Artikelen I, onderdeel D, en II, onderdeel J

In deze onderdelen wordt de overgangstermijn van de lage eigen bijdrage verkort met twee maanden, zodat nieuwe verzekerden of cliënten die naar een instelling of accommodatie van een instelling voor beschermd wonen verhuizen de hoge eigen bijdragen na vier maanden in plaats van na zes maanden gaan betalen. Zie verder hoofdstuk 4 van het algemene deel van deze toelichting.

Artikel II, onderdeel B

De inkomensgegevens van de Belastingdienst - het verzamelinkomen van een ongehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen op grond van artikel 21, onderdeel e, onder 1°, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen - vanwege het vaste tarief per bijdrageperiode enkel nog gebruikt te worden voor het geval de gemeente bij verordening een bijdrageplichtig inkomen heeft vastgesteld als grens waaronder een korting kan worden gegeven op de bijdrage (of geen bijdrage verschuldigd is) of voor het berekenen van de bijdrage voor opvang, beschermd wonen en een woningaanpassing. Daarnaast voert het CAK nog een kostprijscontrole uit per bijdrageperiode. Als bijvoorbeeld een cliënt minder dan €17,60 aan ondersteuning afneemt (bij €10) zal de lagere kostprijs in rekening worden gebracht. Dit volgt uit artikel 2.1.4 van de Wmo 2015. Het percentage van het inkomen dat meetelt voor de berekening van het bijdrageplichtig inkomen is in lijn met de aanpassingen bij de 'lage eigen bijdrage' voor de Wlz-zorg en beschermd wonen verlaagd van 12,5% naar 10%. Voor de maatwerkvoorzieningen of pgb's die binnen het abonnementstarief vallen gelden verder geen inkomensgrenzen meer of percentages waarmee de bijdrage worden berekend. De maximale bijdrage per bijdrageperiode is altijd €17,60 of lager.

Artikel II, onderdeel E

In dit onderdeel wordt artikel 3.8 gewijzigd. In het eerste lid wordt geregeld dat een maximale bijdrage per bijdrageperiode moet worden betaald van €17,60 per bijdrageperiode. Het tweede lid regelt dat de extramurale bijdragesystematiek blijft gelden voor woningaanpassingen en pgb-woningaanpassingen (met dien verstande dat gehuwden die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt €17,60 als laagste reguliere maximale periodebijdrage gaan betalen).

Het derde lid regelt dat een inkomensafhankelijke korting kan worden vastgesteld door gemeenten.

Hierbij wordt uitgegaan van het bijdrageplichtig inkomen zoals dat wordt berekend door het CAK op grond van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Het bijdrageplichtig inkomen van de persoon aan wie een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is of wordt verstrekt, is het na afloop van dat peiljaar, over dat peiljaar laatst bepaalde verzamelinkomen (zie artikel 21, onderdeel e, onder 1°, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen; box 1, 2 en 3). Als over een kalenderjaar geen aanslag of navorderingsaanslag inkomstenbelasting is of wordt vastgesteld, wordt onder "inkomen" verstaan het na afloop van dat peiljaar over dat peiljaar laatst bepaalde belastbare loon van betrokkene (zie artikel 21, onderdeel e, onder 2°, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen). Hierbij wordt tevens een percentage van het vermogen bijgeteld op grond van artikel 3.2 en 3.9 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (de zogenaamde vermogensinkomensbijstelling). Het peiljaar is het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin aan een persoon de maatschappelijke ondersteuning waarop de bijdrage betrekking heeft is verleend.

Het vierde lid wordt slechts technisch gewijzigd. De anticumulatie met de eigen bijdrage in het kader van de Wet langdurige zorg blijft gelden in relatie tot de Wmo-bijdragen. Die laatste bijdrage hoeft dan niet te worden betaald als al een Wlz-bijdrage is verschuldigd. Daarbij is aanvullend geregeld dat de bijdrage voor een woningaanpassing niet verschuldigd is als ook een maatwerkvoorziening, niet zijnde opvang of beschermd wonen, wordt verstrekt.

Zie verder hoofdstuk 2 van het algemene deel van deze toelichting.

Artikel II, onderdeel F

Door de introductie van het abonnementstarief worden peiljaarverleggingen beperkt tot de situatie waarin de gemeente een bijdrageplicht inkomen heeft vastgesteld waaronder het tarief naar beneden wordt bijgesteld of bij woningaanpassingen.

Het bijdrageplichtig inkomen wordt door het CAK overeenkomstig artikel 3.2 en 3.9 van het Uitvoeringsbesluit berekend over het peiljaar (tweede kalenderjaar voor het lopende kalenderjaar). Als een cliënt echter in een lopende kalenderjaar minder inkomen heeft en daarmee de bijdrage te hoog wordt kan een peiljaarverlegging naar het lopende kalenderjaar worden aangevraagd bij het CAK. Dit kan de cliënt doen indien te verwachten is dat zijn bijdrageplichtig inkomen in het kalenderjaar minstens € 2.593 lager is dan tijdens het reguliere peiljaar. Het CAK maakt bij het bepalen van de bijdrage dan niet gebruik van het inkomen en vermogen in het jaar t-2, maar gaat uit van het te verwachten inkomen en vermogen in het lopende kalenderjaar. De peiljaarverlegging is nog steeds relevant in geval iemand dan een lagere bijdrage zou betalen en onder de bij verordening vastgelegde korting van de gemeente zou vallen.

Artikel II, onderdelen H, I en N

In deze artikelen worden verwijzingen aangepast die te maken hebben met het opdelen van artikel 3.8 in een eerste lid dat ziet op het abonnementstarief en een tweede lid dat ziet op de bijdrage voor woningaanpassingen. Hierdoor worden de leden van dat artikel vernummerd en moeten de verwijzingen in de overige artikelen worden aangepast.

Artikel III

Het Besluit van 6 december 2017, houdende wijziging van het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 voor een tijdige facturering van de bijdrage in de kosten van zorg of maatschappelijke ondersteuning, een verruiming van de gemeentelijke beleidsruimte bij het opleggen van de bijdrage voor een cliënt, het delegeren van regels over zorgovereenkomsten, een grondslag voor het stellen van regels over het berekenen van de urennorm voor de verlaagde eigen bijdrage voor een modulair pakket thuis en enkele redactionele verduidelijkingen (Stb 2017, 481) regelt in de gewijzigde artikelen I en II dat er aan het CAK geen uiterlijke termijn meer wordt gegeven voor het vaststellen van de bijdrage; zij dienen dit onmiddellijk te doen.

Met het artikel in onderhavig besluit wordt daarbij geregeld dat een bijdrage ten hoogste verschuldigd kan zijn over de 12 maanden of 13 bijdrageperioden, die voorafgaan aan de periode of maand waarin het vaststellings- en inningsbesluit is verzonden. De in het besluit genoemde periode van 36 maanden wordt verkort tot 12 maanden voor beschermd wonen en Wlz-zorg en de

genoemde 39 bijdrageperioden worden verkort tot 13 bijdrageperioden voor maatwerkvoorzieningen en Wmo-pgb's.

Als om wat voor reden dan ook het zorgkantoor of het college bij aanvang zorg geen startbericht aan het CAK stuurt en het CAK dit startbericht pas veel later ontvangt, dan krijgt een verzekerde of cliënt met deze maatregel een stapelfactuur over maximaal 12 maanden of 13 bijdrageperioden van het CAK (in plaats van resp. 36 maanden of 39 bijdrageperioden).

Artikel IV

De artikelen I, onderdelen D, en II, onderdeel J, regelen dat verzekerden of cliënten die naar een Wlz-instelling of een accommodatie van een instelling voor beschermd wonen verhuizen met ingang van 2019 de hoge eigen bijdragen voortaan na vier in plaats van na zes maanden gaan betalen. Met het eerste lid van artikel IV is geregeld dat deze maatregel geen effect heeft op mensen die de periode van zes maanden op het moment van inwerkingtreding al gestart zijn, maar alleen op mensen die vanaf 1 januari 2019 in een instelling of accommodatie van een instelling komen te wonen (waarbij de kosten voor verblijf zijn inbegrepen). Voor de groep die op 31 december 2018 reeds verblijft blijft daardoor een termijn van zes maanden gelden.

In het tweede lid wordt overgangsrecht geregeld voor gehuwden die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt en een bijdrage van €0 krijgen opgelegd op grond van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit zoals dat gold voor de inwerkingtreding van dit besluit. Zij betaalden geen bijdrage vanwege de maatregel voor eenverdienerhuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is die eind 2016 genomen is (zie hoofdstuk 2 van het algemene deel van deze toelichting). Zij krijgen een overgangsperiode van 6 maanden om hun uitgavenpatroon aan te passen aan de nieuwe maatregel. Het is consistent om elke groep die maatwerkvoorzieningen, niet zijnde beschermd wonen of opvang (intramuraal), afneemt de vaste maximale periodebijdrage van €17,60 te laten betalen.

Artikel V

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2019, met uitzondering van die delen die zien op de extramurale bijdragesystematiek binnen de Wmo 2015 voor de bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en pgb's niet zijnde beschermd wonen en opvang. Deze bijdrage wordt niet betaald over kalendermaanden maar over bijdragenperioden in de zin van artikel 3.8, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015). De inwerkingtredingsdatum voor die delen is 31 december 2018. Daarnaast treedt artikel III in werking als het Besluit van 6 december 2017, houdende wijziging van het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 voor een tijdige facturering van de bijdrage in de kosten van zorg of maatschappelijke ondersteuning, een verruiming van de gemeentelijke beleidsruimte bij het opleggen van de bijdrage voor een cliënt, het delegeren van regels over zorgovereenkomsten, een grondslag voor het stellen van regels over het berekenen van de urennorm voor de verlaagde eigen bijdrage voor een modulair pakket thuis en enkele redactionele verduidelijkingen (Stb 2017, 481) in werking treedt bij koninklijk besluit.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge